

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 23 sierpnia 2017 r.

Pozycja 157

POSTANOWIENIE

z dnia 7 czerwca 2017 r.

Sygn. akt Ts 11/16

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.K. w sprawie zgodności:

art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375, ze zm.) z art. 41 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie w zw. z art. 31 ust. 3, art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

1) podjąć zawieszone postępowanie,

2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 7 stycznia 2016 r. M.K. (dalej: skarżąca) wystąpiła o stwierdzenie, że art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375, ze zm.; dalej: u.o.z.p.) w zakresie, w jakim dotyczy osoby zdolnej do wyrażenia zgody lub stosunku do przyjęcia do szpitala psychiatrycznego i leczenia, jest niezgodny z art. 41 ust. 1 zdanie pierwsze i drugie w zw. z art. 31 ust. 3, art. 47 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 45 ust. 1 oraz art. 2 Konstytucji.

Skarga konstytucyjna została złożona w związku z następującą sprawą. Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z września 2015 r. oddalił apelację skarżącej od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z grudnia 2014 r., w którym została stwierdzona potrzeba przyjęcia skarżącej do szpitala psychiatrycznego celem leczenia psychiatrycznego bez jej zgody.

Zdaniem skarżącej przedmiotowa regulacja stanowi ingerencję w prawo do wolności osobistej (art. 41 ust. 1 Konstytucji) i prawo do decydowania o samym sobie (art. 47 Konstytucji). Ponadto zaskarżony przepis nie spełnia wymagań stawianych regulacjom ograniczającym prawa i wolności konstytucyjne, a wynikającym z zasady proporcjonalności (art. 31 ust. 3 Konstytucji). Zdaniem skarżącej art. 29 ust. 1 pkt 1 u.o.z.p. z powodu niedookreśloności, a także na skutek dopuszczenia ingerencji w sferę konstytucyjnie chronionych praw i wolności jednostki, z uwagi na prognozowaną sytuację przyszłą o nieokreślonym właśnie w sposób jednoznaczny stopniu natężenia, narusza wskazane przepisy Konstytucji. Ponadto,

jak podnosi skarżąca, podjęcie decyzji przez sąd praktycznie wyłącznie na podstawie opinii biegłego stanowi naruszenie konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 ust. 1 Konstytucji). Skarżąca uważa także, że zaskarżona regulacja narusza zasadę dostatecznej określoności (art. 2 Konstytucji), albowiem wprowadza niejasne kryterium w postaci „znacznego pogorszenia stanu zdrowia psychicznego” bez odniesienia go do żadnych okoliczności faktycznych występujących w świecie rzeczywistym, które dawałyby się zbadać.

Wraz ze skargą konstytucyjną skarżąca złożyła wniosek o wstrzymanie wykonania postanowienia Sądu Okręgowego w K. z września 2015 r. oraz utrzymanego w nim w mocy postanowienia Sądu Rejonowego w K. z grudnia 2014 r., gdyż – jak twierdzi – przemawia za tym jej ważny interes.

Jednocześnie skarżąca poinformowała, że od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z września 2015 r. została wniesiona skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego.

Postanowieniem z 6 czerwca 2016 r. Trybunał – na podstawie art. 67 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) – zawiesił postępowanie do czasu rozpoznania skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy. W uzasadnieniu postanowienia Trybunał wskazał, że orzeczenie Sądu Najwyższego może mieć wpływ na ustalenie podstaw wystąpienia ze skargą konstytucyjną.

Postanowieniem z listopada 2016 r. Sąd Najwyższy uchylił postanowienie Sądu Okręgowego w K. z września 2015 r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz. U. poz. 2074) do postępowań przed Trybunałem wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) stosuje się przepisy tej ustawy. Skoro postępowanie zainicjowane rozpatrywaną skargą nie zostało zakończone przed 3 stycznia 2017 r., tj. dniem wejścia w życie ustawy o TK, to zarówno wstępne, jak i merytoryczne rozpoznanie tej skargi określają przepisy ustawy o TK.

Jak stanowi art. 79 ust. 1 Konstytucji, każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie o TK, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie których sąd lub organ administracji publicznej orzekły ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że rozpoznawana skarga nie spełnia tego wymogu.

Skarżąca wiąże naruszenie wskazanych w skardze konstytucyjnej wolności i praw z postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z września 2015 r. Orzeczenie to zostało jednak uchylone postanowieniem Sądu Najwyższego z listopada 2016 r., a sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania. Oznacza to, że w sprawie skarżącej nie doszło jeszcze do wydania ostatecznego rozstrzygnięcia o przysługujących jej konstytucyjnych wolnościach i prawach.

Skoro w niniejszej sprawie brak jest ostatecznego orzeczenia, to skarga nie spełnia podstawowej przesłanki określonej w art. 79 ust. 1 Konstytucji, co uzasadnia odmowę nadania skardze dalszego biegu.

W tym stanie rzeczy Trybunał Konstytucyjny postanowił odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącej przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.